

Perspectiefnota 2021

Integraal programmeren en vrijval uit reserves

Provincie Gelderland

Definitief PS
woensdag 8 juli 2020

Bezoekadres: Markt 11, 6811 CG ARNHEM
Postadres: Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM
Telefoon: (026) 3599480
E-mail: post@gelderland.nl
Website: www.gelderland.nl

≡ provincie

Gelderland

Integraal programmeren en vrijval uit reserves

Integraal programmeren

Het Coalitieakkoord Samen voor Gelderland is onze koers voor deze periode. In de duiding van het Coalitieakkoord in de Perspectiefnota 2020 is ook aangegeven hoe we deze koers willen varen: de opgave staat centraal, we bieden maatwerk waar het kan én opgaven pakken wij integraal aan. Dit in lijn met de Omgevingsvisie Gaan voor Gaaf en de Omgevingswet waarin inhoud en integraliteit van ons worden gevraagd. Daarnaast zijn inhoudelijke casussen waarin integrale besluitvorming van ons college en uw Staten worden gevraagd aan de orde van de dag.

Om invulling te geven aan deze ambitie maken wij ons momenteel een nieuwe werkvorm eigen: het integraal programmeren. Deze werkvorm is voorsnog vooral een aangelegenheid voor ons college en hiermee werken wij aan 1 programmering van activiteiten die tezamen de doelstellingen van het Coalitieakkoord Samen voor Gelderland realiseren. Dit is een verschil ten opzichte van voorgaande coalitieperiodes waarin er meerdere, sectoraal opgestelde programmeringen naast elkaar werden gemaakt om inhoud te geven aan het Coalitieakkoord. Hiermee denken wij (nog) beter aan te sluiten bij de integrale vragen uit de samenleving. Daarnaast is het onze verwachting dat integraal programmeren ons flexibeler maakt, wat helpend is bij grote vraagstukken die ineens opspelen. Bijvoorbeeld de opgaven rond stikstof of COVID-19.

In het kader van integraal programmeren stellen wij uw Staten een wijziging in de besluitvorming over de financiën voor. Wij stellen u voor om de aanwezige middelen van het Coalitieakkoord te bundelen in één integrale reserve (onderdeel van de reserve Algemene dekkingsmiddelen) en de activiteiten die tezamen het Coalitieakkoord realiseren uit die integrale reserve te dekken. In de huidige werkwijze zijn de aanwezige coalitieakkoordmiddelen toegevoegd aan de verschillende ambitiereserves. Daarmee gaat het dekkingsvraagstuk van de activiteiten ongewild terug gaat naar een sectorale vraagstelling. Die bereikt vervolgens ook u in het Statenbesluit. De structuur wordt op dat moment leidend en dat conflicteert met onze ambitie omtrent de werkwijze die wij bij de duiding van het Coalitieakkoord hebben aangegeven.

In deze Perspectiefnota zijn wij reeds overgestapt op deze nieuwe werkwijze. In het Statenbesluit vindt u bij de beschikbaarstellingen het voorstel om de activiteit 'te dekken uit de coalitieakkoordmiddelen'. De administratieve verwerking om tot de bundeling in 1 reserve te komen, vindt plaats in de Najaarsnota 2020.

Uiteraard begrijpen wij de betekenis van de richtinggevende verdeling van middelen zoals die in het Coalitieakkoord is opgenomen. Deze verdeling blijven wij uiteraard monitoren.

Vrijval uit reserves

Vrijval uit de reserves is een continu proces: op het moment dat middelen niet meer benodigd zijn worden deze meegenomen als vrijval in de P&C-documenten. Daarbovenop zijn we, zoals aangekondigd in de Perspectiefnota 2020, voor alle reserves nagegaan voor welke activiteiten en/of projecten we middelen gereserveerd moeten houden en waar dit niet (meer) nodig is of op een andere manier kan worden opgelost. Zoals reeds eerder aangegeven hebben we het voornemen om dit elke coalitieperiode te doen. We zijn uitgegaan van de bestaande beleidskaders, zoals de Kadernota Risicomanagement en Weerstandvermogen (PS2017-661). Naast de reserves zijn ook de toewijzingen (in de incidentele ruimte) en de Brede Doeluitkering Verkeer & vervoer

(BDU) meegenomen.

Reserves

In totaal stellen we voor een bedrag van € 104,5 miljoen vrij te laten vallen uit de reserves. Er is sprake van de volgende soorten vrijval:

- Reguliere vrijval, vrijval volgens de geldende spelregels:
Dit betreft vrijval die ook zonder doorlichting van de reserves (wellicht op een later moment) zou zijn vrijgevallen. Het gaat dan om subsidies die lager zijn vastgesteld, projecten die zijn afgewikkeld, enz. Dit soort vrijval vindt gedurende het hele jaar door plaats en wordt meegenomen in de P&C-documenten. In totaal is er reguliere vrijval voor een bedrag van € 28 miljoen.
- Middelen die kunnen vrijvallen doordat nu een beter inzicht is in wat (nog) nodig is:
Er zijn actuele doorrekeningen en inschattingen gemaakt inzake de benodigde middelen voor activiteiten en/of projecten. Hieruit bleek dat met de kennis van nu er binnen diverse reserves minder benodigd is dan gereserveerd stond. In totaal gaat het om een bedrag van € 56 miljoen.
- Projecten die bij het integraal programmeren kunnen worden meegenomen:
Dit betreffen middelen die gereserveerd staan voor activiteiten en/of projecten die meegenomen kunnen worden in de werkwijze van integraal programmeren. Het gaat hier om projecten zoals Vragender Corridor, de Uitvoering Graafschap/Landgoederenzone Baakse Beek en middelen voor Vroegefasefinanciering. In totaal gaat het om een bedrag van € 7 miljoen.
- Reserveringen voor risico's:
In de Kadernota Risicomanagement en Weerstandsvermogen staat dat elke ambitie in principe zelf verantwoordelijk is voor de dekking van financiële risico's (tegenvallers). Daarom zijn er in de reserves middelen gereserveerd ter dekking van deze risico's. Er is een actuele inschatting gemaakt inzake de benodigde hoogte van deze risicoreserveringen. Dit heeft ertoe geleid dat er een bedrag van € 13,5 miljoen kan vrijvallen.

De Kadernota Risicomanagement en Weerstandsvermogen is op 13 december 2017 door uw Staten vastgesteld. Daarin is afgesproken dat de volgende periodieke evaluatie van deze Kadernota in 2021 zal plaatsvinden. Hierbij zullen onder andere de uitgangspunten dat ambities zelf verantwoordelijk zijn voor de dekking van de financiële risico's en de hoogte van de aan te houden geblokkeerde reserves bij leningen en garanties worden betrokken.

Toewijzingen en BDU

Naast de reserves zijn ook de toewijzingen meegenomen in de beoordeling. Met betrekking tot de toewijzing Deltaprogramma waterveiligheid is het voorstel om het Rivierklimaatpark IJsselpoort, de Paddepol, het Heuffterrein, de Grebbedijk en de Veerhaven Ochten te blijven dekken uit de toewijzing. De overige toegewezen middelen (€ 31 miljoen) vallen vrij in de periode 2021 tot en met 2029. Hiervan valt een bedrag van € 4 miljoen vrij in deze coalitieperiode. Met betrekking tot de toewijzing Mobiliteit is het voorstel om het risico dat we moeten bijdragen aan tegenvallende tolopbrengsten van de A15 mee te nemen in de risico's van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierdoor valt er € 60 miljoen vrij uit deze toewijzing. Bij de Begroting 2021 zal dit risico worden meegenomen bij de risico's ten laste van de weerstandscapaciteit. Dat betekent wel dat de weerstandscapaciteit (Algemene reserve)

verhoogd zal moeten worden voor een bedrag van circa € 4,4 miljoen.

Daarnaast is het voorstel om de toegewezen middelen voor Mobiliteit die nog niet verplicht zijn (circa € 42 miljoen) vrij te laten vallen en mee te nemen in de werkwijze van integraal programmeren.

In totaal valt € 60 miljoen van de vrijval uit de toewijzing Mobiliteit vrij in deze coalitieperiode. Zie voor een nadere toelichting op de toewijzingen en het voorstel voor vrijval hieruit het onderdeel Financiële ruimte, incidentele ruimte van deze Perspectiefnota.

Tenslotte is ook de BDU betrokken bij de doorlichting. Door goed te kijken welke projecten mee zouden kunnen in de BDU die nu uit de reserve worden gedekt, wordt een bedrag van € 8,7 miljoen vrijgespeeld in de reserve.

In totaal is het voorstel dat er vrijvalt:

	Vrijval binnen de coalitieperiode	Vrijval buiten de coalitieperiode	Totaal
Reserves	104,5	0,0	104,5
Toewijzingen	64,0	69,0	133,0
Brede Doeluitkering Verkeer & vervoer (BDU)	8,7	0,0	8,7
Totaal	177,2	69,0	246,2
bedragen x € 1 miljoen			

Van de totale vrijval (€ 246,2 miljoen in totaal waarvan € 177,2 miljoen in deze coalitieperiode) zal eerst de stelpost Mens en middelen van in totaal nog € 18,5 miljoen worden ingevuld. De rest van de vrijval is invulling van het nog te zoeken bedrag ter dekking van het Coalitieakkoord Samen voor Gelderland. De financiële verwerking van de vrijval zal plaatsvinden bij Najaarsnota 2020.